Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17193

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i (B?Ö), bireylerin ya?ad?klar? olumsuz deneyimler veya haks?zl?klar kar??s?nda, bu durumu gerçekle?tiren ki?ilere kar?? duyduklar? affetme e?ilimini ve isteklili?ini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in geli?tirme ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çal??mas? 2015 y?l?nda Çoklar ve Dönmez taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye örnekleminde kullan?labilirli?ini, yap?sal bütünlü?ünü ve güvenilirli?ini ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Ölçek, sosyal ba???lama psikolojisi alan?nda önemli bir yere sahiptir ve bireylerin ki?ileraras? ili?kilerdeki çat??ma çözümü ve duygusal iyilik hali gibi konularla olan ili?kisinin ara?t?r?lmas?na olanak tan?r. Ölçe?in orijinal makalesi Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ba???lama, Ba???lama ?steklili?i, Affetme, Ki?ileraras? ?li?kiler, Psikolojik Ölçek, Psikometri, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar

I??l Çoklar, Ay?egül Dönmez.

Amaç

Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin genel olarak affetme e?iliminde olup olmad?klar?n?, yani bir ba?kas?n?n kendilerine verdi?i zarara veya ya?att??? olumsuzlu?a kar?? ne kadar çabuk ve içtenlikle ba???lama gösterebildiklerini tespit etmektir. Ölçek, ba???lamay? durumsal bir tepkiden ziyade, bir **ki?ilik özelli?i** veya dispozisyonel bir e?ilimi olarak ele al?r.

Bu araç, özellikle klinik psikoloji, dan??manl?k ve sosyal psikoloji alanlar?nda yürütülen ara?t?rmalarda, ba???lama düzeyinin ruh sa?l???, empati, stres yönetimi ve ili?ki doyumu gibi de?i?kenlerle olan korelasyonunu incelemek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in uyarlama ve geli?tirme çal??mas?, Türk kültürüne uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **ba???lama** (forgiveness) yap?s?n? ölçer. Bu yap?, genellikle bireyin, kendisine haks?zl?k yapan veya zarar veren ki?iye kar?? duydu?u olumsuz duygular? (öfke, intikam arzusu, dü?manl?k) azaltma ve zamanla yerine olumlu duygular (merhamet, anlay??,

ARABPSYCHOLOGY.COM

kabullenme) koyma sürecini ifade eder. Ba???lama ?steklili?i ise bu sürecin bireydeki **dispozisyonel** (e?ilimsel) boyutunu temsil eder.

Ara?t?rmac?lar, ba???lama isteklili?inin tek boyutlu mu yoksa alt boyutlara m? ayr?ld???n? belirlemek amac?yla kapsaml? analizler yürütmü?lerdir. Bu yap?, ki?inin geçmi?teki incinmeleri b?rakma yetene?i ve gelecekteki ili?kilerinde affedici olma potansiyeli ba?lam?nda de?erlendirilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, B?Ö'nün gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (Ba???lama ?steklili?i) ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r. Çoklar ve Dönmez (2015) taraf?ndan yürütülen çal??mada, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla muhtemelen **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) ve **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r.

Ek olarak, ölçüt ba??ml? geçerlik incelemeleri kapsam?nda, Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er psikolojik yap?larla (örne?in, empati, ya?am doyumu veya öfke ölçekleri) olan korelasyonlar? incelenmi?tir. Bu analizlerin detaylar? ve elde edilen geçerlik katsay?lar?, orijinal makalede sunulmaktad?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermektedir. Geli?tirme çal??mas?nda genellikle **iç tutarl?l?k katsay?s?** (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler kullan?larak ölçek puanlar?n?n zamana kar?? ne kadar stabil kald??? da incelenmi? olabilir. Bu psikometrik özellikler, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?inin temel göstergeleridir.

Faktör Analizi

Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini belirlemek için faktör analizi yöntemleri uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Faktör yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?u, ölçe?in teorik temellerini do?rulamaktad?r.

Elde edilen faktör yükleri ve varyans oranlar?, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?ya ne ölçüde katk?da bulundu?unu gösterir. Bu analizler, ölçe?in nihai formunun olu?turulmas?nda ve puanlamas?n?n belirlenmesinde kritik rol oynam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme/Uyarlama Ölçe?i (Development/Adaptation Scale)

Format: Ölçek derecelendirmesi ve madde say?s? bilgileri için orijinal 2015 referans?na ba?vurulmal?d?r. Genellikle Likert tipi bir derecelendirme (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?l?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler ve yüksekö?retim ö?rencileri (Örneklem detaylar? için referansa bak?lmal?d?r).

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lardan kendilerine yönelik ifadeleri ne derece kabul ettiklerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Ba???lama, Affetme E?ilimi, Ki?ilik Özellikleri, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi, Ankara Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için do?rudan yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlendi?i ve yay?mland??? y?l **2015**'tir.

Ölçek ile ilgili bilimsel makalenin tam metnine a?a??daki link üzerinden eri?ilebilir: dergiler.ankara.edu.tr. Orijinal PDF dosyas? buradad?r: bagislama-istekliligi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Çoklar, I. ve Dönmez, A. (2015). Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i'nin uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6*(1), 60-73.

Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik giri?te Ba???lama ?steklili?i Ölçe?i'nin maddeleri yer almamaktad?r. Ölçek maddeleri ve puanlama yönergeleri için lütfen Çoklar ve Dönmez (2015) taraf?ndan yay?mlanan orijinal bilimsel makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM